

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. Fides & gaudium Religiosorum de resurrectione Christi. Thema Surrexit.
Marci 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

PRO FESTO PASCHATIS. EXHORTATIO I.

FESTO RESURRECTIONIS D. N. J. C.

Fides Resurrectionis Dominicæ gaudium & solatium parit
Religiosis.

T H E M A.

Surrexit. Marci 16.

Uplcis generis
Actiones, Ope-
ra ac Dramata
exhibentur. Pri-
oris generis Tra-
gœdiæ, poste-
rioris Comœdiæ
nomen fortiun-
tur. Tragœdiæ amœnum jucundum
que initium, sed tristem fatalemque
exitum habent: Comœdiæ verò è con-
tra tristi inchoantur principio, sed lato,
hilarique fine terminantur. Mundus
ejusque asseclæ meras ludunt tragœ-
dias; auspicantur enim cum tympanis
& fistulis, cum saltibus & choreis, cum
conviviis & symposiis; sed cum fletu
& stridore dentium, cum fame & siti,
cum pœnis & tormentis, usque æternis

concludunt: ut in divite Epulone videre
est. *Luce 16.* Qui epulabatur quotidie
splendide; sed demum sepultus est in
Inferno: Lazarus è contra hic miset
& mœstus, postmodum gaudiis redun-
davit. Christus Dominus & Redem-
ptor noster, non Tragœdiam, sed Co-
mœdiam admirabilem ludit: in stabulo
natus, à paupertate, contemptu, sangui-
nis sui effusione, persecutione, fame, si-
ti, fatigatione, passione & morte coepit;
adeò ut de ipso actum esse crederetur: ac
post hæc omnia gloriosus surrexit à
mortuis, ad cœlos ascendit, & illic vivit
& regnat in summa majestate & glo-
ria. Simili ratione quisque nostrum dra-
ma vitæ suæ exhibet, ac proinde attendat,
qualenam exhibeat. Nemini licet
& hic & illic latas agere comœdias, &

& voluptatibus indulgere : Qui cum Christo vult resurgere gloriosus, nunc cum ipso patiarur intrepidus, sequitur enim post nubila Phœbus, gaudia post luctum. Ut autem Christum Dominum nostrum imitemur, pro fundamento certo statuenda est fides Resurrectionis Christi, uti & nostræ, ex qua fide, in omni tribulatione & adversitate, gaudium & solatium oritur. Unde hæc fides ante omnia probè radicanda.

I. Quemadmodum Salvator noster maximam adhibuit industriam ac diligentiam, ut bene inculcetur Apostolis & Discipulis resurrectionem suam & ejus fidem: ita omnibus Religiosis, ac præsertim Societatis nostræ, eadem singulari studio est inculcanda, & quasi aliorum basis ritè collocanda. Quoties enim ante passionem suam illis prædixit, & passionem & resurrectionem suam? Matth. 12. 40. ait: *Sicut fuit Jonas in ventre Ceti tribus diebus & tribus noctibus; ita & Filius hominis erit tribus diebus & tribus noctibus in corde terre.* Matthæi 20. prædicit se crucifigendum; sed addit: *Tertia die resurget.* Similiter Marci 10. & Lucæ 24. & Joannis 20. Deinde eadem de causa post resurrectionem suam toties apparuit: stetit in medio; videte manus meas. Ut scilicet Apostoli firmissime resurrectionem crederent, aliisque eandem docerent, tanquam fundamentum aliorum.

Quod Christus Dominus in corde Apostolorum radicatum & fundatum voluit, nimirum se resurrexisse à mortuis, ita voluit alitè quoque mentibus nostris infixum: unde rem hanc tot testibus firmat à voluit, ut nullus posset esse ambigendi

locus: nam 1. Testes habemus sanctos Angelos, qui in vestibus candidis apparuerunt & dixerunt: Marci 16. *Nolite expavescere: Jesum queritis: Surrexit, non est hic.* 2. Testes sunt piæ mulieres, quæ Dominum viderunt: & a postolis indicantur: *Vidimus Dominum, & hæc dixit nobis.* Et in primis Magdalena, quæ Dominum agnoscens & videns, atque ad ejus se pedes abiciens, exclamabat: *Rabboni.* Joan. 20. 3. Testis est S. Petrus: cui Dominus redivivus apparuit, ut insinuant Apostoli: *Surrexit Dominus verè & apparuit Si moni.* Lucæ 24. cujus auctoritati multum tribuebant. 4. Testes sunt duo Discipuli euntes in Emmaus quibuscum ambulavit in via, Scripturas aperuit, mensæ assedit. l. c. 5. Testes reliqui Apostoli, quibus absente Thomâ, apparuit & dixit *Pax vobis:* postea rursus præsentem Thomâ: *Infer digitum tuum huc.* Joan. 20. *Quia vidisti me Thoma credidisti; beati, qui non viderunt & crediderunt.* 6. Testes sunt quingenti Fratres, quibus ante Ascensionem suam in cœlum, apparuit in monte Oliveti & benedictionem impertit. 7. Ipsi hostes fateri coacti sunt Christum resurrexisse, quare pecuniâ corrupti, mentiri sunt, corpus ejus ablatum esse à Discipulis. 8. Ipsimet mortui, Christo resurgenti testimonium dedere: *Multa enim corpora Sanctorum resurrexerunt & venerunt in sanctam Civitatem, & apparuerunt multis.* Atque ita tot testibus Christi resurrectionem comprobata habemus, atque ipsorum sensuum experientiâ: nam per visum, per auditum, per tactum, per comestionem, verè surrexisse se à mortuis Dominus comprobavit;

probavit. Ex quibus geminum Fidei actum elicemus.

Credo firmissimè **JESUM** Christum Salvatorem meum à mortuis resurrexisse; idque credo propter auctoritatem dei revelantis. *Surrexit; non est hic.* Marci 16. *Surrexit Dominus verè & apparuit Simoni.* Lucæ 24. *Quoniam sic scriptum est: & sic oportebat Christum pati & resurgere à mortuis tertià die.* loc. cit. Atque hæc Fide animatus

Credo quodque resurrectione nostram: credo & me resurrecturum: nam *Christus resurrexit primitiæ dormientium; ergo & motui resurgent, & nos resurgeturum.* Ipse enim positus est in resurrectionem multorum. Lucæ 2. Quod si verò ipse non resurrexisset, nec nos resurgeremus: Si caput non resurgeret, nec membra resurgerent: atque ita vacua foret Fides nostra; ut loquitur Apostolus 1. Corinth. 15. *Si Christus non resurrexit, inanis est Fides nostra.* Nunc autem Fides plena & integra est; quia *resurrexit.* Sicut enim Adam terrenus non pro suâ solùm personâ, sed pro omnibus posteris peccavit: ita Adam Cælestis non sibi soli; sed omnibus passus est & resurrexit. Credo igitur cum Jobo Cap. 19. *quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum, & in carne meâ videbo Deum Salvatorem meum: reposita est hæc spes meâ in sinu meo.*

II.
Gaudium
ex Resur-
rectione
Christi,

II. Ex hæc Christi Domini nostri resurrectione magnum meritò gaudium & solatium percipimus: quemadmodum enim agricolæ cum labore & dolore sementem faciunt: at cum lætitiâ messem in horrea invehunt; juxta illud Psalmi 125. *Euntes ibant & flebant;*

mittentes semina sua. Venientes autè venient cum exultatione: portantes manipulos suos. Sic Christus Redemptor noster, quasi granum tritici cadens in terram & mortuum, Apostolos mirificè contrivit; sed tertià die resurgens & revirescens cunctos lætitiâ replevit & recreavit.

Et vel ipsa Christi Domini lætitiâ tanquam capitis meritò in omnia membra redundat: quanta verò ipsius fuerit lætitiâ, quis verbis exprimat: dum se devictâ morte gloriosum, victoriâ & triumphis, de referato æternitatis adyto inclutum conspexit. Jonas in ventre ceti tristis erat, dum fluctus maris super illum transierunt; ejectus verò in aridam repletus fuit gaudio. Daniel conjectus in lacum leonum, tristis erat, & Rex ipse tristis totâ nocte; at quando conspexit vivum & illæsum à leonibus, gavisus fuit. Samson constrictus & ligatus funibus, se comprehensum cernens, tristis erat; sed ruptis funibus lætus fuit. Joseph venditus, afflictus, in carcerem missus, tristis erat; sed postmodum exaltatus maximâ gessit lætitiâ. Ita quodque Salvator noster, ante novissimum virorum, despectus, opprobrium hominum & abjectio plebis, tristis erat; nunc primitiæ dormientium, nunc Rex gloriæ, cui data est omnis potestas in cælo & in terra, induit decorem amictus lumine sicut vestimento; ac proinde lætatur & exultat, meritoque asserit: *Secundùm multitudinem dolorum meorum consolationes tue lætificaverunt animam meam.* Psalm. 103.

Hæc ergo **CHRISTI** Resurrectio & orta inde lætitiâ magnum nobis parit solatium; magnam lætitiâ.

Hæc est dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in eâ. Psalm. 117. Sicut primitiva Ecclesia (ut refert S. Augustinus Epist. 119. ad Januarium & Serm. 15. de verb. Apost.) tantopere fatagens fuit quadraginta dies quadragesimæ in tristitia magna, penitentiis & jejuniis transigere; ita & quinquaginta dies, à Paschate ad Pentecosten, singulari lætitiâ & spirituali gaudio transigi voluit: hinc toties *alleluja* lætum resonat, à jejuniis & genuflexione abstinet. Et nos igitur cum Ecclesiâ universâ, depulso mœnore, gaudeamus, & lætemur in Domino ob Resurrectionem Domini nostri præteritam, & nostram futuram. *Omnes resurgemus.* Et quidem

1. Gaudeamus in vita; quidquid nobis acciderit, animo resignato acceptemus de manu Domini. Si adversa eveniant, gaudeamus, resurrectio gloriosa omnia dulcorat: Si corpus affligitur, labor atterit, morbus vexat: gaudeamus; quia resurgemus, & post brevem laborem & dolorem perpetua lætitiâ subsequetur. Corpus resurget gloriosum, agile, subtile, immortale; quod incredibili perfundetur lætitiâ: quando DEUS absterget omnem lacrymam; & jam non amplius erit dolor, neque luctus: sed júbilus, exultatio, gaudium, laus, & benedictio in perpetuas æternitates.

2. Gaudeamus & solatium concipiamus etiam in morte; quia mors jam conremenda est. mors veteribus Philosophis terribilium omnium terribilissimum dicebatur; nec immerito, quia illis janua erat damnationis æternæ; finis vitæ, initium mortis secundæ.

Terribilis erat mors ante Domini Resurrectionem, quando cælum erat clausum, & quotquot mortem oppetebant, in Limbum compingebantur; at nunc dulcis & jucunda est. Absorpta enim est mors in victoria tua. Ubi est mors stimulus tuus? *1. Corinth. 15.* Ubi terror & horror? maxime iis, qui Dei mandata servant, unice eum querunt; his merito Angeli dicunt: *Nolite expavescere vos: Christum queritis, & quidem Crucifixum.* Illis enim *JESU SOCIIS* & Amatoribus mors somnus est: hinc mortui in Christo dormire dicuntur. *Apost. 14.* Et primi Christiani loca Sepulcræ vocabant *κοιμητήρια*, hoc est, dormitoria. Tales similes sunt Phœnici, qui ex busto denuo exoritur, de quo rectè Poëta canit:

*Securus moritur; quia scit se morte renasci:
Non ea mors dici; sed nova vita potest.*

Sicut granum frumenti, si sciret se mox revicturum, libenter in terram caderet. Dicitur esse herba in Insula Tapobrana, ex loco Tapobranicæ nomen sortita, quæ comestâ facit dulciter mori. Sic Christi Resurrectio Christianos, & imprimis religiosos, ac Jesu Socios atque Imitatores dulci & jucundâ morte beatæ ob consolationem, quæ ex Christi resurrectione ac propriâ felici anastasi oritur. Unde hic verificatur ænigma Samsonis: *De forti exivit dulcedo.* Judic. 14.

Quocirca, Charissimi, ut Comœdiam nostram (quam tamen Mundani meram autumant Tragediam) vitam, inquam, nostram religiosè instituamus, ante omnia in Fide Resurrectionis Dominicæ nos firmiter stabiliamus.

H tot

tot testibus, tum Angelis, tum mulieribus sanctis, tum Apostolis ac Discipulis, tum vel ipsis hostibus comprobata & confirmata. Et credamus constanter. non solum Christum Caput nostrum resurrexisse à mortuis; sed nos quodque ejus Membra certissime resurrecturos. Deinde tum ob Christi Domini, tum ob nostram gloriosam anastasin gaudeamus & exultemus. Ille velut Jonas è ceto; velut Daniel ex Leonum antro; velut Samson è Philistæorum vinculo; velut Joseph ex ergastulo liberatus resurrexit ad gloriam: Nos quodque omnes resurgemus,

& è sepulcris terræ prodibimus in lucem & felicitatem æternam. Ergo gaudeamus & exultemus; qui aliquando læti exclamabimus: *Confidisti sacrum meum (mortalitatis meæ) & circumdedisti me latrioni.* Denique hæc fides firma, hæc spes certa nos tam in vita, quam in morte consoletur & confortet: in vita ut adversa omnia velut momentaneum reputemus & leve, in comparatione æterni gloriæ ponderis; in morte, ut per eam tanquam somnum, quietem, & beatitudinis januam, ad Patriam cælestem, velut ultimum Finem nostrum læti transmigremus.

EXHORTATIO II.

FESTO RESURRECTIONIS D. N. J. C.

Jonas Figura Christi viventis, morientis & resurgentis.

T H E M A.

Surrexit. Marci 16. 6.

De Resurrectione Christi Domini.

Reclaram CHRISTI Redemptoris nostri, viventis, morientis & resurgentis Figuram JONAS Propheta exhibet; quam ipse Dominus proponere dignatus est. Matth. 12. 40. *Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus.*

Hanc eximiam Figuram ingeniosè per Puncta singula Christo adaptat Sanctus Augustinus Lib. 4. de Symbolo ad Catechumen. Cap. 6. *Misus Jonas in civitatem Niniven, ut ejus finem predicaret. Misus est Christus à Patre, ut finem Mundi omnibus demonstraret. Fugit Jonas in Tbarsis à facie Domini, fuga Jona velox transitus Christi fuit, de quo dicit Propheta; Exultavit ut Gigas ad currendam viam.*